

**Voorstel Besluit**

**Agenda:** commissie watersysteem **12 oktober 2011**

**Agendapunt:** 6

**Portefeuillehouder:** de heer H.H.J. Holterman

**Aandachtsveldhouder:** mevrouw M.J.L.A. Langeslag - Linssen

**Onderwerp:** Projectplan Groene Mal en Jipkesbelt

**Samengevat wordt voorgesteld het dagelijks bestuur te adviseren het algemeen bestuur voor te stellen:**

*Het projectplan Reggeherstelproject Groene Mal en Jipkesbelt (versie 0.4, definitief) ongewijzigd vast te stellen.*

<b>Reactie commissie watersysteem (12 oktober 2011):</b>	
<b>Besluit algemeen bestuur (2 november 2011):</b>	

## Aan het algemeen bestuur

**Onderwerp:** drie (besluit, projectplan Groene Mal en Jipkesbelt, reactienota)

# I. Inhoudelijk

## 1. Achtergrond project

Binnen de stedelijke invloedsfeer van Nijverdal en Hellendoorn krijgt de Midden Regge als dynamisch en veerkrachtig watersysteem steeds meer de ruimte. Hierbij ligt de nadruk op de combinatie water met (nieuwe) natuur en beleving.

In het Reggeherstelproject Groene Mal wordt hier door het waterschap Regge en Dinkel in samenwerking met gemeente Hellendoorn, Landschap Overijssel, Rijkswaterstaat, Provincie Overijssel en NMO (Natuur en Milieu Overijssel) invulling aan gegeven. In april 2006 is hiervoor door bovengenoemde partijen een bestuursovereenkomst getekend. Inmiddels zijn fase 1 en 2 van dit project gerealiseerd. Groene Mal fase 1 betrof het meest noordelijke deel van de Groene Mal waarvan de werkzaamheden in 2007 zijn afgerond. De werkzaamheden betroffen hoofdzakelijk het graven van 400 meter nieuwe Regge (nieuwe hoofdstroom) en de aanleg van 6 ha retentiegebied, het bouwen van een brug en het realiseren van een ecopassage onder de toekomstige Noord-Zuid-verbindingsweg. Fase 2 betrof de inrichting van het zuidelijke gedeelte van de Groene Mal rondom de Wierdensestraat. In deze fase is in 2009 een nieuwe brug met ecopassage, een hoogwatergeul (300 m) en retentie (4 ha) gerealiseerd.

De derde fase is op dit moment in ontwikkeling en richt zich met name op de inrichting van het tussenliggende gebied. De werkzaamheden betreffen het graven van de hoofdstroom tussen fase 1 en fase 2 om de rioolwaterzuivering heen en de aanleg van een debietverdelende voorziening bij de zuidelijke aansluiting van de hoofdgeul op de bestaande Regge. Met deze laatste fase wordt het project de Groene Mal afgerond. Momenteel is in dit gebied in opdracht van Rijkswaterstaat ook de uitvoering gaande van het Combiplan Rijksweg 35 – spoorweg. In het kader van dit plan wordt een aantal nieuwe bruggen aangelegd voor zowel de bestaande Regge als de nieuwe hoofdstroom. Naast de derde fase van de Groene Mal wordt gelijktijdig, in het kader van Reggeherstelprojecten, nog een deel van de Midden Regge heringericht. Het betreft het deel tussen de Groene Mal en het project Visschebelt, genoemd Jipkesbelt. Deze werkzaamheden betreffen het natuurlijk inrichten en het laten meanderen van de bestaande loop binnen de ruimte die er is.

In samenwerking met de externe partners Landschap Overijssel en de gemeente Hellendoorn is voor aanvang van de bovengenoemde projecten een programma van eisen opgesteld. Het programma van eisen vormt de basis voor de verdere uitwerking. Onderhavig projectplan beschrijft de nadere uitwerking voor het Reggeherstelproject 'Groene Mal en Jipkesbelt'.

Binnen dit project zijn verschillende partijen betrokken die de totstandkoming van dit projectplan mogelijk hebben gemaakt. Onder projectleiding van Waterschap Regge en Dinkel is veel kennis en expertise van bovengenoemde samenwerkende partijen gebundeld. In dit project worden percelen van Landschap Overijssel, gemeente Hellendoorn en het waterschap Regge en Dinkel omgevormd naar nieuwe natuur in combinatie met waterberging.

De primaire doelen die voor dit project zijn benoemd zijn:

- Herstel van een meer natuurlijk functionerende Reggesysteem in een natuurlijk ingericht Reggedal.
- Vasthouden van water en het realiseren van waterberging in het Reggedal.
- Invulling geven aan de realisatie van de Ecologische Hoofd Structuur.

## 2. (Beleids)kader

De volgende beleidskaders zijn op dit project van toepassing:

- Reggevisie 1998.
- Waterbeheer 21<sup>e</sup> eeuw (WB21)
- KaderRichtlijn Water (KRW)
- Waterbeheerplan 2010-2015;
- Stroomgebied Actie Plan (STAP): Het gebied is als overstromingsvlakte opgenomen in het STAP Midden-Regge.
- Natuurbeleidsplan
- Beleidsnota recreatie

Het project levert een bijdrage aan de strategische doelen 1 (realiseren van een duurzaam watersysteem) en 3 (samenwerking met stakeholders) zoals verwoord in het bestuursprogramma 2009-2012.

### **3. Effect voorstel**

Met het plan Groene Mal fase 3 en Jipkesbelt wordt invulling gegeven aan eerder genoemde beleidskaders. De waterdoelstellingen worden gecombineerd met natuur-, cultuurhistorie en recreatie.

Door de uitvoering van het project zal de dynamiek en veerkracht van de Midden Regge in het plangebied hersteld worden. Ten gevolge van de aanpassing van het stroomprofiel zullen natuurlijke processen als oeverafkalving en aanzanding weer plaatsvinden. Als onderdeel van de inrichting van het plangebied ontstaat een retentiegebied, waar tijdens hoogwater perioden het water tijdelijk geborgen wordt. Hierdoor kunnen ongewenste overstromingen elders, bij hoge waterafvoeren, worden voorkomen. Daarnaast heeft een geleidelijke waterafvoer een positief effect op ongewenste verdroging. Het project heeft geen negatieve gevolgen voor de afwatering van de omliggende percelen en bebouwing buiten het plangebied gelegen.

Door verandering naar een dynamische en veerkrachtige Regge met natuurgronden en ruimte voor periodieke waterberging, voldoet het plangebied tevens aan een functioneel ingericht onderdeel van de EHS. Niet alleen natuurlijke processen krijgen de ruimte, maar tevens wordt de recreatieve belevingswaarde van het gebied vergroot. Door het verbeteren van de wandel- en fietsstructuur en door een aantal zichtlijnen en uitkijk/belevingspunten te creëren zal de recreant kunnen genieten van een fraai uitzicht over het gebied de Groene Mal, de Eversberg en Jipkesbelt.

Concreet worden met het uitvoeren van het plan Groene Mal fase 3 en Jipkesbelt de volgende resultaten gerealiseerd:

- een natuurlijker Regge: Over een afstand van 2,4 km wordt de bestaande Regge natuurlijk ingericht. Daarnaast wordt een nieuwe natuurlijk ingerichte geul gegraven van 1 km.
- ruimte voor water tijdens hoogwatersituaties: Er wordt een retentiesysteem aangelegd waarin ruimte is voor 40.000 km<sup>3</sup> waterberging.
- vasthouden van water: door uitvoering van dit project zal het grondwaterpeil in een omliggend gebied van 75 ha beter worden afgestemd op de gebruikersfunctie.
- invulling van de EHS.
- een verbeterde recreatieve beleving en versterking van de recreatieve routestructuur.

### **4. Projectfase**

Het project bevindt zich momenteel aan het eind van de ontwerpfase. Het projectplan en hiermee het ontwerp is in concept gereed en heeft ter inzage gelegen van 1 augustus 2011 tot 12 september 2011.

Het Waterschap Regge en Dinkel en de projectpartners Landschap Overijssel en gemeente Hellendoorn hebben bij de planvorming intensief samengewerkt. De wensen van de direct betrokkenen en grondeigenaren zijn tijdens keukentafelgesprekken geïnventariseerd. De overige bewoners en belanghebbenden zijn tijdens de inloopavond van 19 juli 2011 geïnformeerd.

Wanneer het projectplan wordt vastgesteld is de verwachting dat begin 2012 gestart kan worden met de uitvoering.

### **5. Bestuurlijke aandachtspunten**

Ten behoeve van de kruising van zowel de bestaande Regge als de nieuwe hoofdstroom met de nieuwe Rijksweg 35 en spoorlijn worden er in opdracht van Rijkswaterstaat 4 nieuwe bruggen gebouwd in het kader van het Combiplan Nijverdal. De planning hiervan is direct van invloed op de planning van het project Groene Mal fase 3. Tot op heden was dit geen probleem. Momenteel speelt echter de bestuurlijke discussie over het het aanpassen van de Rijksweg 35 naar een 2 x 2 rijbaan waardoor ook de wegbruggen aangepast moeten worden. Dit zal leiden tot een aanpassing van de planning en daarmee waarschijnlijk gevolgen hebben voor de planning van het project Groene Mal fase 3.

## II. Financieel

### 6. Financieel kader

Op dit moment is er door het bestuur €2.475.000 aan krediet beschikbaar gesteld voor de gehele Groene Mal, waarvan €1.541.570,- voor de Groene Mal fase 3. Binnen het krediet verwachte bijdrage opgenomen van € 82.773,-.

De bruto voorbereidings- en uitvoeringskosten voor het totale project worden geraamd op €2.490.000,-. Hiervan moet alleen fase 3 nog worden uitgevoerd. De geraamde kosten hiervan bedragen 1.560.000,-. De totale projectopbrengsten worden geraamd op € 817.000,-. Deze opbrengsten zullen naar verwachting in de fase 3 van het project gerealiseerd worden.

In onderstaande tabel wordt respectievelijk een overzicht gegeven van de te verwachten kosten op het totaalniveau van de gehele Groene Mal en van de te verwachten kosten op Groene Mal fase 3.

#### **Kostenoverzicht Groene Mal totaal:**

	planning projectkosten	uitgaven tot heden	kosten nog te realiseren	verstrekt krediet	aan te vragen krediet
Brutokosten	€ 2.490.000	€ 1.115.000	€ 1.375.000	€ 2.475.000	€ -
Subsidie	€ 817.000-	€ 54.300-	€ 762.700-	€ 82.773-	€ -
Nettokosten	€ 1.673.000				

#### **Kostenoverzicht Groene Mal fase 3:**

	planning projectkosten	uitgaven tot heden	kosten nog te realiseren	verstrekt krediet	aan te vragen krediet
Brutokosten	€ 1.560.000	€ 185.000	€ 1.375.000	€ 1.545.000	€ -
Subsidie	€ 817.000-	€ 54.300-	€ 762.700-	€ 82.773-	€ -
Nettokosten	€ 743.000				

In bovenstaande tabel wordt een financieel overzicht gegeven van het project. Voor de verwachte kosten binnen dit project is naar verwachting voldoende uitvoeringskrediet toegekend aangezien in de verwachte kosten een post 'onvoorzien' is opgenomen. Hiervoor hoeft (nog) geen krediet te worden toegekend.

Voor de realisatie van het project Groene Mal fase 3 (WAVE) en Jipkesbelt waren in de Perspectievennota 2012-2015 zijn de volgende jaarschijven geraamd, zoals vastgesteld in de vergadering van 29 juni 2011 de volgende jaarschijven geraamd:

	besteed t/m 2010	berap I 2011	ppn 2012	ppn 2013	ppn 2014	ppn 2015	totaal planperiode	ppn 2016 e.v.	totaal project
bruto	275	100	300	835	50		1285	0	1560
subs.	-54	-50	-150	-563	0	0	-763	0	-817
netto	221	50	150	272	50	0	522	0	743

bedragen x € 1.000,-

Er zijn geen aanpassingen in de programmering nodig.

### III. Procedureel

#### 7. Besluitvormingsprocedure binnen het waterschap

Bij de inhoudelijke totstandkoming van 'projectplan Groene Mal fase 3 (WAVE) en Jipkesbelt' zijn de volgende processen betrokken: Herinrichten watersysteem, Programmeren, Juridische zaken, Relatiemanagement, Beheren en onderhouden watersysteem.

De volgende bestuurlijke besluiten zijn reeds genomen ten behoeve van het project Groene Mal fase 3:

<i>Datum besluit</i>	<i>Inhoud besluit</i>	<i>Document nr</i>
• 14-7-2005	Het Reggeherstelproject Groene Mal werd gefinancierd vanuit het investeringsbudget WB21. In de ab vergadering van 14 juli 2005 wordt besloten vanuit dit budget een bedrag van € 1.440.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van de totale Groene Mal. Groene Mal fase 3 maakt hiervan onderdeel uit.	154053
• 3-1-2006	Het db besluit in te stemmen met ondertekening van de bestuursovereenkomst inzake het project Groene Mal Reggedalgebied Nijverdal en deze bestuursovereenkomst namens het waterschap te laten ondertekenen door de voorzitter. De overeenkomst is in april 2006 door alle partijen ondertekend.	
• 19-12-2007	In de ab vergadering van 19 december 2007 wordt besloten vanuit investeringsbudget WB21 een bedrag van € 602.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van de totale Groene Mal. Groene Mal fase 3 maakt hiervan onderdeel uit.	07.10970
• 16-12-2009	In de ab vergadering van 16 december 2009 wordt besloten vanuit investeringsbudget WB21 een bedrag van € 250.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van Groene Mal fase 3 (WAVE)	09.12931
• 26-7-2011	Het projectplan 'Groene Mal fase 3 (WAVE) en Jipkesbelt' is in concept vastgesteld door het db	
•	Daarnaast is door de budgethouder van het budget WB21 op 7-8-2009 een bedrag van €183.000,- overgeschreven vanuit het investeringsbudget WB21 ten behoeve van project Groene Mal fase 3.	

#### 8. Relaties met stakeholders

In het Reggeherstelproject Groene Mal fase 3 wordt er intensief samengewerkt met de gemeente Hellendoorn en Landschap Overijssel. Deze beide stakeholders maken deel uit van het projectteam. De afstemming vindt plaats via formele en informele projectteamoverleggen.

Het besluit hoeft niet naar de stakeholders ter kennisgeving.

#### 9. Inspraak

Op grond van artikel 2 van de Inspraakverordening 2010 heeft het concept projectplan van 1 augustus 2011 tot 12 september 2011 zes weken ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend. Deze geeft geen aanleiding tot aanpassingen in het projectplan.

De zienswijze is opgenomen als bijlage II. De reactie van het waterschap daarop is als reactienota opgenomen eveneens in bijlage II.

## IV. Communicatief

### 10. Communicatie

Het waterschap heeft samen met de partners een overkoepelende communicatiestrategie vastgesteld voor het werk in het Reggedal. Vanuit de synergie van de verschillende projecten in het gebied is er meer draagvlak te creëren voor het werk van de verschillende partners in het Reggedal door het logo van Natuurlijk Regge in te zetten. Dit logo wordt geïntegreerd in de projectenhuusstijl van waterschap Regge en Dinkel. Op deze manier blijft ook het 'gezicht' van ons waterschap enigszins herkenbaar, gecombineerd met de voordelen van een samenwerkingshuusstijl.

De partners (gemeente Hellendoorn, Landschap Overijssel, Rijkswaterstaat, Provincie Overijssel en NMO) verzorgen, ieder vanuit hun verantwoordelijkheid, in onderlinge afstemming de communicatie over dit project richting de verschillende doelgroepen. Met name de gemeente en het waterschap verzorgen de communicatie richting de inwoners van de gemeente over de ontwikkelingen rondom de Groene Mal. Deze communicatie verloopt in de eerste plaats via inloopbijeenkomsten en pers. Gedurende de uitvoering zal er ook aandacht worden besteedt aan communicatie via social media. Daarnaast worden grondeigenaren via keukentafelgesprekken benaderd.

Op 19 juli 2011 is een inloopbijeenkomst voor belangstellenden georganiseerd waarin omwonenden van het gebied en andere geïnteresseerden geïnformeerd zijn over de inhoudelijke en procedurele aspecten van het project. Het plan werd positief ontvangen.

Het dagelijks bestuur van het  
waterschap Regge en Dinkel,  
de secretaris,

de voorzitter,

ing. W.A. Joosten

dr. S.M.M. Kuks

## **BIJLAGE I Besluit**

Het algemeen bestuur van het waterschap Regge en Dinkel;  
gezien het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 27 september 2011;  
gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet,

### ***Besluit :***

*Het projectplan Reggeherstelproject Groene Mal en Jipkesbelt (versie 0.4, definitief) ongewijzigd vast te stellen.*

Almelo, 2 november 2011

Het algemeen bestuur van het  
waterschap Regge en Dinkel,  
de secretaris, de voorzitter,

ing. W.A. Joosten

dr. S.M.M. Kuks

## **BIJLAGE II Reactienota**

### Samenvatting zienswijze:

A vraagt of er voldoende aandacht in het plan is voor onderzoek naar / behoud van archeologische plekken.

### **Reactie waterschap**

Voorafgaand aan het project Groene Mal is er door het archeologisch adviesbureau RAAP in 2005 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd, bestaande uit een bureau- en een veldonderzoek. Met de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport is in de voorbereiding (tracékeuze) en wordt in de uitvoering (archeologische begeleiding) rekening mee gehouden. Ook in de inmiddels uitgevoerde fase 1 en fase 2 van de groene mal is hier rekening mee gehouden.

Archeologie is dus wel degelijk een belangrijk aspect waar in de Reggeherstelprojecten rekening mee wordt gehouden. In hoeverre er interessante vondsten te verwachten zijn is nog niet geheel duidelijk. Het archeologisch advies is er meestal op gericht om locaties met een hoge archeologische verwachtingswaarde zo veel mogelijk met rust te laten, dus daar niet te gaan graven.

In 2008/2009 zijn er tijdens het grondwerk in het kader van het Combiplan Nijverdal vondsten gedaan in de omgeving van het plangebied. Naar aanleiding hiervan is contact gezocht met adviesbureau RAAP. Zij verwachten geen aanpassingen van het rapport uit 2005 n.a.v. de resultaten van de opgraving uit 2008/2009. En nader onderzoek achten zij dan ook niet nodig. Wel adviseren zij de graafwerkzaamheden op een aantal locaties onder archeologische begeleiding te laten uitvoeren. Tijdens de uitvoering zal hieraan invulling gegeven worden.

- De zienswijze geeft geen aanleiding het projectplan aan te passen.